

DEVIZAS: AKVARIUMAS

KLAIPĖDOS MIESTO MODERNUS BENDRUOMENĖS CENTRAS + BIBLIOTEKA

PIETINĖJE MIESTO DALYJE

ATVIRAS PROJEKTO KONKURSAS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

TURINYS

1. Įvadas
2. Projekto idėja/koncepcija
3. Siūlomi architektūriniai sprendiniai
4. Pagrindiniai projekto techniniai ir ekonominiai rodikliai

1. ĮVADAS

Klaipėdos miesto savivaldybės viešoji biblioteka siekia kurti modernias bibliotekas arčiau klaipėdiečių namų. Manome, kad tai prasmingas projektas, ženkliai prisidėsiantis prie socialinės aplinkos ir gyvenamosios aplinkos kokybės. Tikime, kad strategiškai pasirinkta projekto vieta padės atgaivinti tankiai apgyvendintą monofunkcinę pietinę miesto dalį ir sukurs tiek lokaliai tiek miesto mastu veikiančią traukos centrą.

Šiuo projektu siekiame sukurti šiuolaikišką – atvirą ir demokratišką bendruomeninę erdvę, vietą kuri kviestų susitikti ir bendrauti, dirbti, studijuoti, leisti laisvalaikį, švesti. Siūlome objektą, kuris būtų ženklus vietos akcentas ir tuo pačiu darniai įsiliėtų į esamą urbanistinę aplinką.

2. PROJEKTO IDĖJA/KONCEPCIJA

Miesto dalyje, kur dominuoja uždari betoniniai daugiabučių pastatai, siūlome kurti visiškai kitokį - skaidrų ir atvirą pastatą, kuris atvertų savo jaukią vidinę erdvę į aplinką. Skaidrūs fasadai apjungiantys pastato vidų su išore nuolat „transliuos“ vidinio bibliotekos ir bendruomenės centro „miestelio“ vyksmą į kvartalo aplinką.

Naujasis pastatas ieško darnaus santykio su aplinka – jis tarsi pratęsia modernistinio planavimo logiką. Dviejų aukštų horizontalaus stačiakampio gretasienio formos pastatas papildo urbanistinę visuomeninių objektų ašį, kuri vingiuoja tarp vertikalių tipinių daugiabučių sekcijų išdėstytų ortogonalioje kompozicijoje. Lakoniška pastato tūrio forma neskaidoma tiksliai - ji leidžia sukurti atsvarą masyviems daugiabučių tūriams ir taip pažymėti svarbią visuomeninę pastato funkciją.

Aiškos formos stikliniame pastato tūryje – intriguojanti dinamiška tūrinė struktūra. Čia išdėstomos administracinės ir pagalbinės patalpos bei viešosios bendruomeninės patalpos, kurioms reikia uždarumo. Aplink šią „medinių kaladėlių“ kompoziciją atviroje aukštoje erdvėje išsidėsto bibliotekos ir skaityklų erdvės, kuriose lankytojai gali laisvai judėti ir atrasti sau jaukias vietas.

Aplinkui pastatą formuojama aikštė, kuri leidžia išskirti aiškią viešosios erdvės zoną pabrėžiančią visuomeninę pastato funkciją ir reikalingą pastato prieigoms suformuoti. Vakariniame dalyje formuojama bendruomenės aikštė, kurią papildo atviras paviljonas su šviečiančia stogo konstrukcija, kuri ne tik žymi pastato prieigas bet ir gali veikti kaip vasaros skaitykla, scena ar kita renginių erdvė.

3. SIŪLOMI ARCHITEKTŪRINIAI SPRENDINIAI

Urbanistinė aplinka

Numatant pastatą, sprendžiama, kaip, ateityje vykdant kompleksinę renovaciją, galėtų būti transformuojamas ir visas kvartalas apribotas Statybininkų pr. ir Žardininkų gatve. Siūloma iš vidinių daugiabučių kiemų iškelti automobilių statymo vietas, kurios galėtų būti perkeliamos į kvartalo perimetrą čia optimizuojant gatvės profilį ir įrengiant efektyvias automobilių statymo vietas su apželdinimo intarpais. Taip pat siūloma ir nauja automobilių stovėjimo aikštelė kvartalo šiaurės-rytų dalyje. Automobilių statymo kvartale transformacija leistų iš esmės pagerinti viešųjų erdvių kokybę vidiniuose kiemuose.

Esami privažiavimai prie daugiabučių namų laiptinių galėtų būti transformuojami į plačius pėsčiųjų takus paliekant galimybę trumpam privažiuoti prie laiptinių gyventojams ar specialiam transportui. Privažiavimas prie vaikų darželio numatomas tiesiai iš Statybininkų pr., per rytinę bibliotekos aikštės dalį, kur numatomos ir naujojo pastato prieigos transportui bei automobilių aikštelė. Tai leistų sukurti patogesnes prieigas vaikų darželiui ir atsisakyti pašalinio automobilių srauto palei gyvenamųjų namų prieigas.

Taip pat siūloma rekonstruoti pėsčiųjų takų tinklą, kuriame būtų atnaujinama dalis esamų takų ir formuojamos naujos jungtys palengvinančios pėsčiųjų judėjimą iš daugiabučių namų į aplink kvartalą esančias viešojo transporto stoteles, prekybos ir paslaugų vietas, pėsčiųjų perėjas, pagrindines mikrorajono pėsčiųjų takų ašis.

Siūloma sustiprinti ir išryškinti kvartalo želdynų struktūrą numatant tankesnį apželdinimą juostoje palei Statybininkų pr. taip labiau atibojant gyvenamuosius pastatus nuo gatvės. Taip pat siūloma formuoti linijines medžių struktūras palei Žardininkų g. integruojant medžius į naujai kuriamas automobilių statymo zonas palei gatvės perimetrą, o daugiabučių namų kiemuose - taikyti laisvesnio pobūdžio medžių ir kitų augalų išdėstymą.

Sklypo sprendiniai

Pastatui skirtas sklypas yra komplikotos netaisyklingos formos, jis ribojasi su daugiabučių namų kiemais bei vaikų darželio teritorija. Šie elementai aplink sklypą suformuoja teritorijos vizualines ribas, todėl ši situacija reikalauja kompleksinio sprendimo.

Aplink bibliotekos pastatą siūloma kurti kietos dangos daugiafunkcę aikštę, kuri leistų suformuoti aiškų viešosios erdvės charakterį visoje teritorijoje. Aikštė galėtų veikti „shared space“ principu, taigi joje prioritetas būtų skiriamas pėsčiųjų judėjimui ir bendruomenės funkcijoms, tačiau, esant poreikiui aplink pastatą iš visų pusių galės privažiuoti aptarnaujantis transportas. Aikštės vakarinėje dalyje – pagrindinis įvažiavimas transportui tiesiai iš Statybininkų pr. Šioje aikštės dalyje numatoma 30-36 vietų apželdinta automobilių stovėjimo aikštelė. Įvažiavimas pratęsiamas iki darželio teritorijos, kad jį būtų galima pasiekti tiesiai iš pagrindinės gatvės.

Aikštės rytinėje dalyje formuojamos pagrindinės prieigos, kur nukreipiamas pėsčiųjų ir dviratininkų eismas iš viešojo transporto stotelių, perėjų, prekybos centro ir kitų traukos centrų esančių Taikos pr. Ši aikštės dalis skirta bendruomenei ir miestiečiams, čia gali vykti įvairūs renginiai. Aikštėje numatomas atviras paviljonas skirtas lauko skaityklai, kuriame galima organizuoti vasaros renginius, įrengti sceną. Šis statinys taip pat vizualiai atriboja aikštės erdvę nuo daugiabučių kiemo erdvės.

Šiaurinėje sklypo dalyje paliekama žaloji zona su medžiais, kuri yra viso kvartalo šiaurinės dalies žaliosios zonos tąsa.

Pastato struktūra

Bibliotekos pastate kuriama atviro plano schema sujungianti viešąsias funkcijas ir leidžianti lanksčiai transformuoti erdves pagal įvairius scenarijus. Pastato planinė struktūra yra aiški ir paprasta, joje dominuoja centrinė ašis, kuri prasideda ties įėjimo holu/galerija. Šiaurinėje holo dalyje erdvė prasitęsia ir susijungia su kavine, o pietinėje dalyje yra renginių salė, kuri esant poreikiui gali būti atverta ir sujungta su holu bei kavine.

Centrinė ašis veda prie didelio ir aiškiai išreikšto infocentro - knygų išdavimo ir priemino punkto. Toliau sekant pagrindinę ašį, ji veda į rūbinę bei kitas pagalbines patalpas, kerta atvirą knygų fondą ir baigiasi ties edukacinių užsiemimų bloku bei virš jo esančia skaitykla. Ašį taip pat papildo ir pabrėžia laiptinės vedančios į antrą pastato aukštą.

Ašis pastatą dalina į šiaurinėje dalyje esantį knygų fondą bei pietinėje dalyje esantį administracijos ir pagalbinių patalpų bloką, kuris turi autonominį darbuotojų išėjimą.

Didžiąją pastato dalį užima atviras knygų fondas ir jame esančios skaitytojų darbo vietų zonos. Tai pagrindinė pastato erdvė apjungianti įvairias funkcijas. Tam, kad natūrali dienos šviesa nekenktų knygų fondui, jis projektuojamas šiaurinėje pastato pusėje – tai užtikrina gerą natūralų apšvietimą, bet tiesioginiai saulės šviesos spinduliai nepasiekia knygų lentynų.

Administracinės, bendruomenės patalpos, edukacinių užsiemimų ir šeimų erdvės išdėstytos pietinėje pusėje. Čia numatomas kontroliuojamas fasado apšvietimas naudojant automatizuotas roletų sistemas.

Didžioji dalis pastato funkcijų yra išdėstyta pirmajame aukšte, tai leidžia maksimaliai padidinti pastato funkcijų pasiekiamumą. Antro aukšto plotas sudaro 30% viso pastato naudingo ploto. Antrame aukšte suprojektuotos šeimos, vaikų, jaunimo erdvės bei skaityklos. Visos užsiemimų erdvės ar potencialiai trukšmingos zonos projektuojamos uždaros, tačiau antrojo aukšto skaityklos ir kitos bendros erdvės numatomos atviros, sujungtos su bendra erdve.

Interjero sprendiniai

Interjere dominuoja natūralia mediena apdailintų tūrių kompozicija, kurioje taip pat integruojamas infocentras, laiptinės bei knygų lentynos.

Grindų apdailai numatoma šviesi aukštos atsparumo klasės liejama grindų danga. Dėl akustikos ir estetiškos raiškos lubos apdailinamos baltais vertikaliais paneliais, tarp kurių montuojamas apšvietimas ir pastato inžinerinės sistemos.

4. PAGRINDINIAI PROJEKTO TECHNINIAI IR EKONOMINIAI RODIKLIAI

Konkurso techninėje užduotyje nurodyti orientaciniai patalpų plotai ir pageidaujami fondų egzempliorių ir lankytojų vietų kiekiai. Kuriant projektą buvo vadovaujama šiais nurodytais kiekiais.

Didžiausias skirtumas tarp orientacinio ploto ir suprojektuoto ploto yra atviro knygų fondo programos dalyje. Vadovaujantis bibliotekinių rekomendacijomis, siekiant sutalpinti užduotyje nurodytą egzempliorių kiekį, teko ženkliai padidinti atviro knygų fondo plotą. Siekiant pagyvinti fondo erdvę, joje taip pat įterpiamos skaitytojų darbo vietos. Siekiant išpildyti darbo vietų skaičių edukacinėje erdvėje, teko padidinti jos plotą nuo 100m² iki 182m². Atsižvelgiant į pastato bendrą plotą ir viešųjų paslaugų (holo, kavinės, infocentro) funkcijos svarbą bendrai struktūrai, siūlome didinti jos plotą nuo 100m² iki 222.5m². Tuo tarpu administracijoje numatytų darbo vietų skaičius leido sumažinti plotą iki 169.5m² nuo pasiūlytų 380m².

Žemiau pateikiama lentelė su funkcinė programa, kiekiais ir plotais, kuri sudaryta vadovaujantis techninėje užduotyje suformuotos funkcinės programos struktūra.

FUNKCINĖ PROGRAMA						
NR.	FUNKCINIS GRUPAVIMAS	KIEKIS	KV.M	KV.M.	KV.M.	%
1.	BIBLIOTEKA				1900.6 m²	57.9
1.1	Atviras knygų fondas	150 000 egz.		1036.3 m ²		
	Skaitytojų darbo vietos	Iki 70 vietų				
	Bibliotekinių darbo vietos	Iki 20 vietų				
1.2	Skaitykla	Iki 90 vietų		284.6m ²		
1.3	Garso ir vaizdo įrašų fondas	12 vietų		54.3m ²		
1.4	Lauko skaitykla	Iki 64 vietų		141.6 m ² (lauko konstrukcija)		
1.5	Šeimos ir vaikų, jaunimo erdvės			525.4 m ²		
	Besilaukiančių mamų, tėvų su mažais vaikais ar kūdikiais erdvė		92.4 m ²			
	Vaikų skaitykla	20 vietų	70.4 m ²			
	Vaikų edukacinė ir žaidimų erdvė		153.6 m ²			
	Fantazijų lavinaty pasakų kambariai	3 kambariai	77.8 m ²			
	Paaugliams ir jaunimui skirta erdvė su sustiprinta garso izoliacija		131.2 m ²			

2.	EDUKACINĖ ERDVĖ				182.6 m²	5.6
2.1	Informacinių technologijų įsisavinimo erdvė	16 vietų	78.2 m ²	95.1 m ²		
	Laboratorija		15.2 m ²			
	San. mazgas		1.7 m ²			
2.2	Edukacinių užsiėmimų erdvė	Iki 34 vietų	77.3 m ²	87.5 m ²		
	Personalo patalpa	2 vietų	8.5 m ²			
	San. mazgas		1.7 m ²			
3.	BENDRUOMENĖS ERDVĖ				252.9 m²	7.7
3.1	Renginių salė	150 vietų		192.2 m ²		
3.2	Apvalaus stalo kambarys	30 vietų	50.3 m ²	60.7 m ²		
	Virtuvėlė		5.6 m ²			
	Valytojos patalpa		2.4 m ²			
	San. mazgas		2.4 m ²			
4.	VIEŠŪJŲ PASLAUGŲ ERDVĖ				222.5 m²	6.8
4.1	Foje ir galerija			76.8 m ²		
4.2	Recepcija, informacija, knygų išdavimas ir priėmimas	6 vietų		40.1 m ²		
4.3	Kavinė	Iki 26 vietų		105.6 m ²		
5.	ADMINISTRACINĖ ERDVĖ				169.5 m²	5.2
5.1	Ofisas	17 vietų		101.3 m ²		
5.2	Darbuotojų poilsio erdvė	8 vietų	29.8 m ²	44.1 m ²		
	Rūbinė su dušinėmis	2 vietų	14.3 m ²			
5.3	Holas			12.5 m ²		
5.4	Darbuotojų san. mazgas	3 vietų		9.3 m ²		
6.	PAGALBINĖS PATALPOS				176.9 m²	5.4
6.1	Baldų sandėliavimas			51.0 m ²		
6.2	Rezervinių knygų saugykla	20 000 egz.		76.0 m ²		
6.3	Valytojų kambariai	3 vnt.		12.3 m ²		
6.4	Automobilių laikymo vietos	Iki 36 vietų				
6.5	Dviračių saugykla	30 vietų				
6.6	Techninės patalpos			37.6 m ²		
	Ventiliacijos kamera		8.7 m ²			
	Šilumos mazgas		7.9 m ²			
	Elektros paskirstymo patalpa		10.5 m ²			
	Serverių patalpa		10.5 m ²			
7.	KITOS PASKIRTIES PLOTAS				374.1 m²	11.4
7.1	Tambūras			8.3 m ²		
7.2	Holai			170.1 m ²		
	1a. Holas		52.1 m ²			
	2a. Holas		118.0 m ²			
7.3	Laiptinės	2vnt.		33.6 m ²		
7.4	Mamos kambariai	2vnt.		7.0 m ²		
7.5	Rūbinė	228vnt. (savitarnos spintelės)		93.0 m ²		

7.6	San. mazgai			62.1 m ²		
	Ž/N san. mazgai	2vnt.	7.9 m ²			
	Vyrų san. mazgai	9 vietų	26.9 m ²			
	Moterų san. mazgai	9 vietų	27.3 m ²			
VISO					3279.1 m²	100

BENDRIEJI STATINIO RODIKLIAI		
Pavadinimas	Mato vienetas	Kiekis
I. Sklypas		
1. Sklypo plotas	M ²	7090
2. Sklypo užstatymo intensyvumas	%	37.2
3. Sklypo užstatymo tankumas	%	48.3
II. Pastatas		
2. Bendruomenės centras - biblioteka		
2.1 Užstatymo plotas	M ²	2492.7
2.1 Bendras plotas	M ²	3279.1
2.2 Naudingas plotas	M ²	3279.1
2.3 Pastato Tūris	M ³	24 927
2.4 Aukštų skaičius	Vnt.	2
2.5 Pastato aukštis	M	10
III. Statiniai		
3. Lauko kavinė ir dviračių saugykla		
3.1 Užstatymo plotas	M ²	146.4
3.2 Statinio tūris	M ³	893
3.3 Statinio aukštis	M	6.1